

laŭ perfekta modelo). La evoluo estas la apero kaj plikomplikiĝo de la konscio. La transiro al la tria etapo estas kaŭzata de la apero de pensemo, ĝi signifas la kapablon ne nur ekkoni sin mem, sed same ekkonscii sian ĉeeston kaj partoprenon en la ĉirkaŭa mondo; homa "mi" evoluas ne laŭ la vojo de individueco, sed strebas kuniĝi kun aliaj "mi".

Dum la lasta etapo okazas kuniĝo de homaj konscioj pere de amo (ĉi tie Ŝardeno referencas al Platono, lia kompreno de amo kiel rimeco por atingi la unuecon de sia personeco) en la plej supra momento de ĝia evoluo – punkto *Omega* – kiu, laŭ lia koncepto, estas Dio. La religieca pensulo vidas la universon evoluanta, havanta komencon kaj finon. En la romano "Mantiso" tiu procezo estas senfina. La protagonisto-verkisto travivas multajn metamorfozojn, strebante liberiĝi de la jugo de "fremda" parolo (Muzo) kaj konfirmi la sendependon kaj originalecon de sia krea konscio.

Notoj

(1) Vidu pri tio : *Fowles Jh. "I Write Therefore I am" // Evergreen Review*, 1964, n°33 ;

Fowles Jh. "Notes on Writing a Novel" // Harper's Magazine, 1968, vol; 237, n° 1418;

Fowles Jh. "On Writing a Novel" // The Cornhill Magazine, 1969, n° 1060;

Fowles Jh. "Is the Novel Dead?" // Books, 1970, n°1;

"*An Interview with John Fowles*" // *Contemporary Literature*, 1976, vol. 17, n° 4;

Baker J.R. "The art of fiction: An Interview with J. Fowles" // Paris Review, 1989, vol. 31, n°111.

(2) *Степанов Ю. С. « Константы. Словарь русской культуры ». М.: Академический проект, 2001, p.545.*

(3) *Fowles Jh. «The Aristos». London, 1980, pp.184-185.*

Adreso de la aŭtorino

S-ino *SAVICHAEVA Olga*

str. 50 let Oktobria, d. 5, log. 11

450075, Ufa - 75 / RUSIO

Priaŭtora informo

La aŭtorino estas profesorino kaj instruantino ĉe la katedro de la "Historio de okcidenta literaturo kaj arta kulturo" en la Ŝtata Universitato de Baŝkirio, Ufa, Rusio.

Scienca elio

Kalkbildoj

En kelkaj regionoj en la suda Anglujo, la natura strukturo de la pejzaĝo ebligas pentradon de bildoj sur la herbokovritaj montodeklivoj. Pro tio la herbogrundo estas forigita – kaj tiel liberigita la suba kalkogrundo. Por daŭre videbligi la tiel faritajn „desegnaĵojn“, la kalkfunda grundo devas esti "kalkblanke" gratlavita kaj certe ankaŭ libertenata de herbosurkreskado. La plej bone konataj kalkdesegnaĵoj estas la "Blanka Ĉevalo" de *Uffington/Berkshire*, la giganto de *Cerne/Abbas* en *Dorset* kaj la "Longa Viro" en *Wellington/Sussex*. La Blankan Ĉevalon, 110 m longa kaj 40 m alta, oni povas "vidi" resp. ekkoni (t.e. percepti) nur el distanco de kelkaj kilometroj. La unuan fojon skribe menciita ĝi estis en la jaro 1100. Oni longatempe supozis, ke ĝi originis el la tempo de la naskiĝo de Kristo, sed laŭ lastatempaj taksadoj ĝi jam kreiĝis 500 ĝis 600 jarojn antaŭe. La Blanko Ĉevalo estas rigardata la plej antikva tribosigno de Britujo.

Tute alian historian fonon havas la *Cerne/Abbas*-giganto. Ĝi estas 55 m alta kaj ĉe la koksregiono 12 m larĝa. En la dekstra mano ĝi tenas 30 metrojn longan klabon kaj prezentiĝas 7,5 metrojn granda peniso erektiĝinta. La figuro estas rigardata petolajo el la 17-a jarcento. Kelkaj homoj opinias, ke temas pri karikaturo de la Lord-protektanto *Oliver Cromwell*. La plej miriga kalkobildo estas la "Longa Viro". La 70 metrojn alta figuro kun etenditaj brakoj tenas ambaŭflanke bastonon. Tio aspektas kvazaŭ viro staras en pordo-aperturo. La datado estas malfacila. Sed oni supozas, ke ĝi originas el prahistoria tempo. La plej miriga afero pri la penetradaj el herbo kaj kalkogrundo tamen estas ilia nura ekzisto. Ili ja fine estas tra miloj da jaroj de homoj konservitaj, kaj ĉiam denove kaj denove herboforigitaj cele al kalkblankbrila gratskrapaja bildo. (2007-08-03)

Abomeno militkaŭze

En malestimo pro la malkonsento de Francujo rilate la Irak-militon 2003, la usonanoj forstrekis sur siaj manĝokartoj ĉiujn indikojn pri franco. El *French Toast* (Franca toasto) fariĝis "*Liberty toast*" (libereca toasto). Antaŭe ankaŭ en Britujo du mondmilitoj, en kiuj la regno batalis kontraŭ Germanujon, zorgis por lingvopurigado. Hundoposedantoj ŝanĝis la Germanan Ŝafisthundon (germane: *Deutscher Schäferhund*, angle: *German Shepherd*) en pli neŭtralan "*Alsatian*", do "*Alzacanon*". Kaj se ĝis tiam britaj infanoj malsaniĝis pro morbiloj, nomata "*German measles*", oni nun celis, ke tiuj mikroorganismoj ne disvastigu – pro la noma epiteto – pli da timo. Ili fariĝis – la toasto salutas! – "liberecaj morbiloj" (*Liberty measles*). Aliflanke la usonanoj ĝis la hodiaŭa tempo ne vidas iun ajn kaŭzon rebapti la plej grandajn blatojn en la mondo, la tielnomatajn "*German cockroaches*". (2007-07-12)